

Nowoczesny Bank Spółdzielczy

NR 12/1 (146/147)

grudzień 2004/
styczeń 2005

NR INDEKSU 322628
ISSN 1230-9125

CENA 80 zł
(w tym 0% VAT)

BANK

MIESIĘCZNIK FINANSOWY

Magazyn

W 2005 r. można spodziewać się wzrostu efektywności i przychodów banków. Ale także niższych marż i stóp procentowych. s. 10

Praktyka finansowa

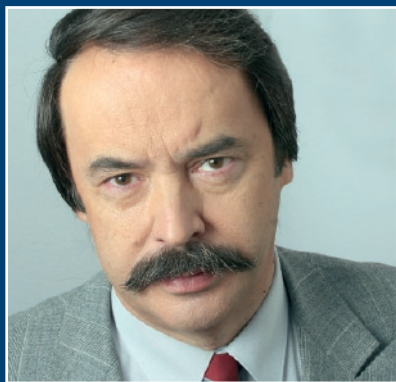
Firmy starają się obniżyć koszty i szukają nowych źródeł finansowania. Pomaga w tym cash pooling. s. 36

Technologie informatyczne

Budując system analityczny w pierwszym ruchu należy opracować i wdrożyć hurtownię danych. s. 44

Strefa VIP

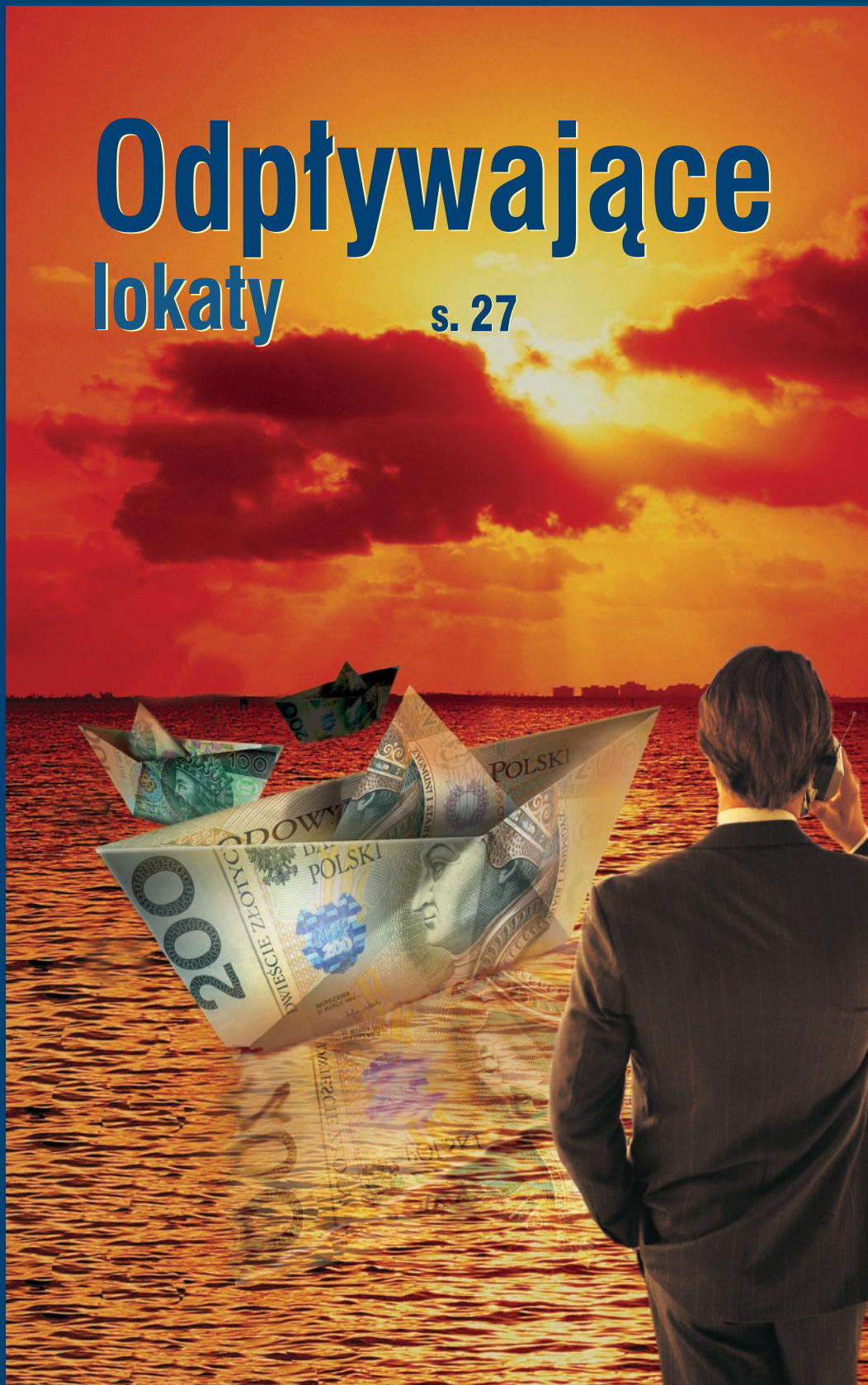
Na syndrom wypalenia zawodowego cierpi coraz więcej finansistów. Jak sobie z nim radzą? s. 73

Leszek Strawiński

Wspólnie z ZBP planujemy powołanie Instytucji Pieniądza Elektronicznego umożliwiającą wprowadzenie ogólnokrajowej, elektronicznej portmonetki.

Odptywające lokaty s. 27

*Zdrowych, Wesółch Świąt Bożego Narodzenia,
szampańskiego Sylwestra i Wszelkiej Pomyślności w 2005 roku
– zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym
– Naszym Czytelnikom życzy*

Redakcja miesięcznika BANK

Informacje o warunkach prenumeraty na 2005 rok na str. 91 oraz kupon prenumeraty na str. 48 – zapraszamy

BANK

MIESIĘCZNIK FINANSOWY

MIESIĘCZNIK FINANSOWY

ul. Grzybowska 4
00-131 Warszawa
tel. (22) 58 61 109, 58 61 110, 314 13 11
fax 825 49 14, 314 13 05
dział.reklamy@miesiecznikbank.com.pl
redakcja@miesiecznikbank.com.pl
www.miesiecznikbank.com.pl

REDAKCJA

Robert Azembski
redaktor naczelny
r.azembski@miesiecznikbank.com.pl

WSPÓŁPRACOWNICY

Jan Czapczyński, Grzegorz Gregorczyk,
Janusz Grobicki, Anna Lach, Tomasz Obal,
Jacek Wnukowski, Jolanta Zombirt

STUDIO GRAFICZNE

Jolanta Fallach - szef produkcji
Daniel Dziubiński - opracowanie graficzne
Małgorzata Azembska - projekt okładki

BIURO REKLAMY

Olga Świerczyńska
tel. 58 61 029
olga@mediabank.pl

PRENUMERATA

Urszula Łada, tel. 58 61 110
urszula.lada@miesiecznikbank.com.pl

RADA PROGRAMOWA

Jacek Bartkiewicz, Janusz Czarzasty, Władysław
L. Jaworski, Krzysztof Kalicki, Antoni Kantecki,
Ewa Kawecka-Włodarczyk, Jerzy Kleer,
Alicja Kos, Alicja Kornasiewicz, Andrzej Lech,
Aleksander Lesz, Michał Machlejd, Tadeusz
Oldakowski, Krzysztof Pietraszkiewicz,
Jan K. Solarz, Jan Szambelańczyk,
Grzegorz Wójtowicz, Dariusz Zarzecki

WYDAWCA

AWIM MEDIABANK SA
Zarząd:
Adam Dunalewicz – prezes
Dariusz Grzywaczewski – członek zarządu
Emil Marat – członek zarządu
ul. Grzybowska 4
00-131 Warszawa

RACHUNEK BANKOWY

BRE Bank SA OR/Warszawa
Nr rachunku
11401010-00257049-PLNCURR01

Drukarnia Lotos Poligrafia Sp. z o.o., Warszawa

Redakcja zastrzega sobie prawo
do skrótów i adiestacji
nadesłanych tekstów.
Nie ponosi odpowiedzialności za treść
zamieszczanych reklam.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Copyright by AWIM Mediabank SA. Publikacja jest chroniona przepisami
prawa autorskiego. Rozpowszechnianie w jakikolwiek sposób bez zgody
wydawcy jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.
Dostarczenie materiału przez autora do druku jest jednoznaczne z: udzie-
leniem bezwarunkowej zgody na jego publikację, akceptacją stawek
dotyczących honorariów autorskich stosowanych przez AWIM Media-
bank SA oraz udzieleniem AWIM Mediabank SA licencji niewyłącznej na
wykorzystanie tekstu w pismach wydawanych przez AWIM Mediabank
(wersje papierowe oraz elektroniczne) oraz w celach promocyjnych i
reklamowych AWIM Mediabank SA.

Magazyn

**Gospodarka czeka na deszcz
zmian..... 4**
Robert Azembski

**Kronika
Wydarzenia rynku
finansowego - listopad 2004 ... 4-5**

**Łoża komentatorów
Czy aprecjacja złotego zostanie
powstrzymana? 6-7**

Odpowiadają: Ireneusz Jabłoński (Centrum
im. Adam Smitha), Stanisław Kluza (BGŻ),
Marek Zuber (TMS), Iwona Pugaczewicz-
Kowalska (CA IB), Łukasz Tarnawa (PKO BP
Bank Polski)

Co przyniesie rok? 10-11
Dla większości banków mijający rok był
korzystniejszy od roku 2003.
Marcin Dumania

Plany i pseudoplany 12-13
Nic nie wskazuje na to, aby w najbliższej
przyszłości zapotrzebowanie rynku na

produkty bankowe przewyższyło potencjalne
możliwości banków w zakresie ich podaży.
Adam Zych

Pochodne dziś i jutro 14-16
W NUK, a więc i w Dyrektywie o
adekwatności kapitałowej III, przewiduje się
uznawanie znacznie większej liczby technik
zmniejszania ryzyka kredytowego.
Jolanta Zombirt

Bo górą Ameryka 17-19
Strategia Lizbońska zaczyna powoli psuć
humor europejskim politykom,
a u uczestników rynku finansowego
wywoływać rozczarowanie.
Aleksandra Pilecka

**Jak do nas
przychodziły 20-22**
Jedyną grupę banków, których liczebność
w ciągu ostatnich 11 lat wzrastała, stanowiły
te kontrolowane przez kapitał zagraniczny.
Iwona Gębska-Nędzi

Gdzie są pieniądze? 23-26
Rozpoczęło się jedno z najbardziej
wyczekiwanych działań SPO „Wzrost
konkurencyjności przedsiębiorstw”. Banki
odgrywają w nim bardzo ważną rolę.
Izabela Paprotna

Odpywające lokaty 27-28
Niskie oprocentowanie wkładów zachęca
osoby mające oszczędności do inwestowania
poza bankami.
Eugeniusz Gostomski

Bezrobotny nie klient 31
Nie oszczędzają i nie mają zdolności
kredytowej. Nie przychodzą do banków.
Mają niską zdolność do zakupów, co stanowi
barierę wzrostu produkcji i zatrudnienia.
Robert Azembski
Wielkie budowanie 34-35

Praktyka finansowa

Uczestnicy Kongresu ZBP mieli okazję poznać
aktualne rozwiązania usprawniające proces
podejmowania decyzji kredytowej.
Janusz Grobicki
Sposób na koszty 36-38

Menedżerowie próbują ograniczać koszty i szukają nowych źródeł finansowania, pomaga im w tym cash pooling.
Joanna Tylińska, Dorota Sowińska-Kobelak

Groźne dewizy 39-41

O tym, że z zaciągnięciem przez przedsiębiorstwo kredytu walutowego związane jest ryzyko, przekonała wyraźnie seria kryzysów, które miały miejsce w latach dziewięćdziesiątych.

Małgorzata Mazur

Zdradliwe kwiaty..... 41-43

Zaczęło się od XVII-wiecznego handlu cebulkami tulipanów w Holandii i rynku ryżu w Japonii.

Aleksandra Pilecka

Technologie informatyczne

Temat miesiąca: Systemy analityczne Znów stały się modne..... 44-45

Nikogo nie trzeba przekonywać, jak duże znaczenie dla działania banku mają systemy transakcyjne. Szczególnie boleśnie przekonują się o tym dyrektorzy ds. informatyki.

Władysław Szwoch

Po mowie ich poznać 46-48

Jak się uchronić przed przestępcami, zmieniającymi głos w call-center i podszywającymi się pod klientów.

dr Oliver Everling, Marta Brach

Tanio, taniej, kupiony!..... 49-50

Dzięki firmom oferującym przetargi elektroniczne kupujący i sprzedający zyskują. I wszystko odbywa się na jasnych zasadach.

Marek Wierszewski

Strefa VIP

Departament kadr 67

Z otwartą głową 68-69

Z wykształcenia jest magistrem matematyki. Miała zostać nauczycielką. Dzisiaj jest kierownikiem oddziału znanej firmy doradztwa i pośrednictwa finansowego.

Maciej Kossowski

Polisy dla bliskich 70-71

Zaletą oszczędzania wspólnie z towarzystwem ubezpieczeń na życie jest pewność, że w razie śmierci pieniądze szybko i bez dodatkowych kosztów trafią do naszych dzieci.

Jerzy Krajewski

Inwestowanie dla zapracowanych 72

Programy systematycznego oszczędzania to doskonały sposób na pomnażanie pieniędzy na przyszłość.

Robert Azembski

Kiedy menedżer się kończy... 73-74

Syndrom wypalenia zawodowego stał się jedną z głównych chorób społeczeństwa konsumpcyjnego.

Anna Jankowska

Kulinarne wybory 75-76

Rozmowa z Robertem Sową, szefem kuchni warszawskiego Hotelu Jan III Sobieski rozmawia Małgorzata Azembska

Katar mi niegroźny jest 77-78

Niespodziewanie pojawia się ból gardła, a gorączka zwala z nóg. Czujemy się niezdolni do pracy i wysiłku. A jutro ważna narada.

Dagmara Sawicka

W bajkowym stylu 79-81

Nawet jeśli na co dzień mocno stąpamy po ziemi, zimą jesteśmy namawiani do zanurzenia się w świat fantazji.

Małgorzata Szwed-Kasparek

Zaskoczyć po staropolsku 84-85

Perspektywa świątecznych dni to także okazje do spotkań z przyjaciółmi. Może by tak kogoś zaprosić, a może kogoś odwiedzić? Może

warto powrócić do uświęconego tradycją wspólnego ucztowania, znacznie przyjemniejszego od służbowych kolacji.

Maria Z. Maryańska

Nowy Sportage z Paryża 92-93

W 1993 roku, po raz pierwszy w historii KIA Motors zaprezentowany został średniej wielkości SUV o nazwie Sportage.

Janusz Grobicki

Spojrzenia Układy rodzinne..... 96

Jan K. Solarz

Siła, która osłabia 97

Marek Urbaniak

Gospodarka czeka na deszcz zmian

Jeśli rząd wspólnie z Radą Polityki Pieniężnej nie podejmie szybko jakichś radykalnych kroków zmierzających do poprawy sytuacji gospodarczej, mijający 2004 rok to może być „mały pikus” w porównaniu z tym, co nas czeka w nadchodzącym.

Już dziś - wbrew zapowiedziom rozmaitej maści propagandzistów - widać symptomy załamania, które może nadejść. I nie jest to bynajmniej czarnowidztwo. Mocny złoty, utrzymujące się na wysokim poziomie bezrobocie, brak gwałtownego wzrostu płac to poważne argumenty przemawiające za wdrożeniem zmian w polityce gospodarczej rządu (szczególnie fiskalnej) oraz w polityce pieniężnej. Rozczarowujące wyniki inwestycji, które w trzecim kwartale wzrosły tylko o 4,1 proc., są dla wielu ekonomistów ostatnim argumentem, by zacząć mówić o koniecznych radykalnych zmianach. W sytuacji, która teraz się wytworzyła, priorytetem powinno stać się nie utrzymywanie za wszelką cenę inflacji na jak najniższym poziomie czy terminowa obsługa zadłużenia zagranicznego na jak najkorzystniejszych warunkach, ale poluzowanie szalejącego fiskalizmu zgrane w czasie z „miększą” polityką pieniężną, tym razem być może jednorazową, ale radykalną obniżką stóp procentowych. Tylko ostre, nie zatrzymane „w pół kroku” działania doprowadzą do pobudzenia inwestycji zewnętrznych i wewnętrznych, przyspieszenia tempa wzrostu gospodarczego, poprawy wyników firm i spadku bezrobocia. Pełnymi garściami będą mogły czerpać z tego banki i inne instytucje finansowe, co dodatkowo nakręci koniunkturę. Na razie jeszcze dyskontują wzrost gospodarczy ostatniego kwartału br.

W świątecznym wydaniu poruszamy wiele tematów ważnych dla sektora finansowego. Piszemy np. o rodzajach funduszy strukturalnych dla MSP, które mogą być w znakomity sposób wykorzystane i obsługiwane przez banki. Sporo miejsca poświęcamy prognozom (a nie podsumowaniom 2004 roku, bo to już jest przeszłością), dla sektora na 2005 r. (np. odnośnie rodzajów działających banków i grup finansowych, zmian na rynku produktów finansowych itp.). Jak zwykle zachęcam do lektury sekcji dotyczącej nowoczesnych technik finansowania i technologii informatycznych. Korzystając z okazji wszystkim czytelnikom BANK-u życzę Zdrowych, Spokojnych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku.

Robert Aronowski

Rynek finansowy - listopad 2004

Kronika

Wydarzenia i wskaźniki

■ **Realny produkt krajowy brutto** strefy euro oraz Unii Europejskiej zwiększył według najnowszych szacunków w III kwartale 2004 r. o 0,3 proc. - w porównaniu z kwartałem poprzednim. Jego wzrost w relacji rok do roku wyniósł odpowiednio 1,8 proc. oraz 2,1 proc. W porównaniu do II kwartału br. dynamika konsumpcji gospodarstw domowych wyniosła 0,2 proc. w strefie euro oraz 0,3 proc. w UE. Tempo wzrostu inwestycji było jednocześnie równe 0,6 proc. w strefie euro (czyli dwukrotnie wyższe niż w kwartale poprzednim) oraz 0,5 proc. w krajach UE25 (spadek o 0,2 pkt proc.).

■ **Zharmonizowana stopa bezrobocia** (wyrównana sezonowo) wyniosła we wrześniu br. w Polsce 18,7 proc. i nie zmieniła się względem sierpnia, a spadła o 0,1 pkt proc. wobec czerwca i lipca br. Jest ona w naszym kraju obliczana na podstawie kwartalnego badania BAEL oraz miesięcznych danych z urzędów pracy. W Unii Europejskiej wyniosła ona we wrześniu 9,0 proc., w strefie euro 8,9 proc., a w krajach UE15 8,0 proc., przy czym pozostawała na niezmiennym poziomie od kilku miesięcy.

■ **Zharmonizowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych** (HICP) wyniósł w październiku br. w Polsce 4,6 proc. (r/r) wobec 4,7 proc. (r/r) w poprzednim miesiącu oraz 4,9 proc. (r/r) w sierpniu.

■ Po raz kolejny z rządu nastąpiła **poprawa koniunktury w sektorze bankowym**. Wskaźnik koniunktury osiągnął +40 w III kw. 2004 r., wobec +35,7 w II kw. 2004 r. Dalsza poprawa koniunktury prognozowana jest w IV kw. 2004 r. do poziomu +49,3. Na oczekiwania co do dalszej poprawy koniunktury w IV kw. 2004 r. wpływa przede wszystkim zrealizowany i spodziewany wzrost przychodów z działalności bankowej. Saldo odpowiedzi na to pytanie wzrosło do najwyższego poziomu od czterech lat i wyniosło +75,0 w III kw., wobec +52,4 w II kw. 2004r. Jednocześnie gdyby sprawdziła się prognoza +90,0 w IV kw. 2004 r., to byłby to historyczny rekord dla tej miary. Mimo poprawy koniunktury, banki nadal częściej wskazują na przerost zatrudnienia w sektorze. Pro-

blem ten jednak jest dużo mniejszy niż przed rokiem, czy dwa lata temu.

■ **Rząd zdecydował** o dekapitalizowaniu Kompanii Węglowej trzema transakcjami akcji o łącznej wartości 900 mln zł. Natomiast resort gospodarki oczekuje, że najpóźniej na początku przyszłego roku Komisja Europejska notyfikuje szacowaną na ok. 6 mld zł pomoc publiczną, jaką do końca 2006 r., a częściowo także do 2010 r., otrzyma polskie górnictwo węgla kamiennego. Ma to być ostatnie wsparcie tej branży z budżetu.

■ **Handelsbanken**, obecny w Warszawie od 1997 r., otworzył swój oddział w Polsce. Wcześniej bank ten działał w naszym kraju jako Bank Svenska Handelsbanken (Polska) SA. Nowa nazwa to Handelsbanken Warsaw Branch. Wszystkie procedury wymagane przez polskie i szwedzkie władze zostały zakończone i pierwszą transakcją oddział przeprowadził 22 listopada. Obecnie przenoszona jest do niego cała działalność Banku Svenska Handelsbanken.

■ **Walne zgromadzenie akcjonariuszy Getin Banku** (d. Górnośląskiego Banku Gospodarczego SA, na posiedzeniu 24 listopada 2004 r. podjęło decyzję o rozszerzeniu składu Rady Nadzorczej Banku. Na jej członków powołani zostali: Paweł Ciesielski (dotychczasowy wiceprezes Getin Banku oraz członek zarządu Getin Holding) oraz Małgorzata Głębicka (główna księgowa Getin Holding). Paweł Ciesielski złożył rezygnację ze stanowiska wiceprezesa zarządu Getin Banku, w związku z wymogiem Nadzoru Bankowego o niełączeniu stanowisk w zarządzie banku i spółki dominującej (Getin Holding SA).

Produkty

■ **Elektroniczny rachunek dla firm** eFirma Nordea Bank Polska zwyciężył w rankingu na najlepszy rachunek dla osób prowadzących działalność gospodarczą, przygotowanym przez dziennik „Rzeczpospolita”. Eksperti „Rzeczpospolitej” uznali rachunek eFirma za najkorzystniejszy dla mało korzystających z konta. W dwóch pozostałych kategoriach - dla średnich firm i dla aktywnych - eFirma zajęła drugie miejsce. Doceniono niskie koszty prowadzenia rachunku (9 zł miesięcznie) i brak opłat dodatkowych (m.in. za otwarcie konta czy dostęp do serwisu internetowego) oraz niewielkie koszty przelewów (60 gr telefonicznie lub przez Internet) i brak opłat za pobieranie gotówki.

■ Posiadacze konta **Inteligo**, którzy planują ubiegać się o kredyt na własne wydatki, nie muszą już korzystać z oferty zewnętrznych instytucji finansowych. Do ich dyspozycji bank postawił kartę kredytową połączoną z kredytem odnawialnym (automatycznie odnawianym co 12 miesięcy). Korzystając z nowego produktu można łatwo i wygodnie robić zakupy w sklepach na terenie całego kraju, za granicą, a także przez Internet i telefon. Jedynym ograniczeniem jest wyłącznie przyznany limit kredytowy.

■ **RSA Security Inc.** wprowadziła na rynek nowe rozwiązania RSA Sign-On Manager, zapewniające bezpieczny dostęp do zasobów przedsiębiorstwa. System ten łączy w sobie cechy najlepszych w swojej klasie produktów firmy RSA Security do bezpiecznego uwierzytelniania z funkcją jednokrotnego logowania do zasobów przedsiębiorstwa (single sign-on - SSO). Zastosowanie tego rozwiązania pozwoli firmom obniżyć koszty działu help-desk związane ze zmienianiem haseł oraz zapewni wzrost bezpieczeństwa firmy i produktywności użytkowników, tym samym dodając nową wartość do dotychczasowych inwestycji firmy poniesionych na zabezpieczenia.

■ **eCard SA** spółka pełnomocna Xtrade SA w rekordowo krótkim czasie wdrożyła system eProcurement we wszystkich większych oddziałach BGŻ oraz we wszystkich departamentach centrali banku. Projekt wdrożenia Systemu Obsługi Zaopatrzenia podzielony został na dwa etapy. Pierwszy etap, którego realizacja zakończyła się w czerwcu 2004 r., czyli w trzy miesiące po podpisaniu umowy pomiędzy BGŻ a Xtrade, obejmował wdrożenie w pełni funkcjonalnego systemu w centrali banku oraz wybranych

oddziałach (m.in. wszystkie oddziały regionalne). Drugi etap objął pozostałe wytypowane oddziały banku, a jednocześnie został rozszerzony zakres asortymentowy o produkty z obszaru IT.

■ **Dominet Bank SA i FinLife SA** wprowadzają nowy produkt typu „bankassurance” - polisę lokacyjną „FinLife - Lokata”. Jest ona połączeniem ubezpieczenia na życie i dożycie oraz lokaty terminowej. Zysk z lokaty jest całkowicie zwolniony z podatku od zysków kapitałowych (tzw. podatku Belki). Gwarantowana stopa zwrotu z inwestycji wynosi 6,075 proc. w skali roku - co odpowiada tradycyjnej lokacie bankowej o oprocentowaniu 7,5 proc.

Kontrakty

■ **SOFTBANK SA** podpisał z PKO BP SA aneks do umowy z 27 października 2003 roku. Wartość zawartego kontraktu wynosi 8,3 mln euro (około 35 mln zł) i obejmuje sprzedaż licencji do oprogramowania firmy IBM wraz z dostawą oraz instalację i świadczenie usług serwisowych do 31 grudnia 2007 roku.

■ **Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna** zawarła umowę o współpracy z Koreańską Korporacją Ubezpieczeń Eksportowych (KEIC). Celem umowy zawartej pomiędzy KUKE i KEIC jest ustanowienie ram współpracy pomiędzy obiema agencjami ubezpieczeń kredytów eksportowych odnośnie wspierania oraz rozwoju handlu między Rzeczypospolitą Polską i Republiką Koreańską oraz ubezpieczania dostaw towarów i usług odpowiednio z obu krajów stanowiących część wspólnych projektów realizowanych w krajach trzecich. Obie agencje ubezpieczeń będą wspólnie działały w kierunku wspierania eksportu z obydwu krajów.

■ **Impel Security Polska**, rozpocznie budowę nowoczesnego systemu monitoringu wizyjnego oraz ochrony obwodowej terenu Rafinerii GRUPY LOTOS SA w Gdańsku. Kontrakt obejmuje wykonanie systemu cyfrowej telewizji wraz z budową zautomatyzowanego centrum dozoru oraz systemu ochrony ogrodzenia terenu Rafinerii. Wartość umowy zawartej pomiędzy Impel SP oraz Grupą LOTOS przekracza 2,3 mln zł, a zakończenie prac planowane jest na połowę 2005 roku.

■ **COMP Rzeszów** podpisał umowy z Deutsche Bank PBC SA o łącznej wartości ponad 1,5 mln zł. Przedmiotem umów jest budowa i wdrożenie Systemu Dystrybucji Funduszy Inwestycyjnych oraz udzielenie

licencji i wdrożenie systemu bankowości internetowej dla klientów korporacyjnych - Corpo InterComp. Podpisane umowy są kontynuacją współpracy rozpoczętej w 2001 r. wdrożeniem systemu bankowości internetowej dla klientów indywidualnych.

Trendy

■ **Najnowsze badania** przeprowadzone pod patronatem Unisys wskazują na istniejące ryzyko ucieczki klientów z banków amerykańskich ze względu na rosnącą świadomość zagrożeń związanych z kradzieżą tożsamości. W opracowaniu ujawniono, że prawie połowa amerykańskich gospodarstw domowych chciałaby przenieść swoje konta bankowe do instytucji finansowych, które oferują sprawny system wykrywania kradzieży i alarmowania o zagrożeniach.

■ **Firma Gallupe Europe** przeprowadziła we wrześniu sondaż na ponad 10 tys. obywateli nowych krajów Unii Europejskiej. Polacy nie garną się do przyjęcia unijnej monety euro. Blisko połowa chce, by euro zastąpiło złotego jak najpóźniej, a 83 proc. boi się, że zmiana monety będzie okazją do nadużyć. Pozytywne skutki dla siebie z powodu wprowadzenia euro dostrzega tylko 34 proc. Polaków. Zdecydowanie bardziej optymistyczni są w tej kwestii Słowacy, Cypryjczycy (po 56 proc.) i Węgrzy (51 proc.). Badania wykazują, że bardziej przychylni wobec euro są mężczyźni niż kobiety.

■ **Indeks biznesu** obliczany przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych (PKPP) spadł w listopadzie o 2 pkt. względem października i wyniósł 58 pkt (w skali 0-100). Indeks kwartalny spadł także o 2 pkt do 63 pkt. Natomiast wskaźnik optymizmu konsumentów IPSOS spadł w listopadzie o 3,72 pkt. i wynosi 84,87 pkt (w skali 0-200). Pogorszenie wynikało głównie z negatywnych ocen klimatu gospodarczego (spadek - 5,63 pkt do poziomu 75,86 pkt). W listopadzie nieznacznie osłabiła się skłonność do zakupów (-2,55 pkt do 90,69 pkt), a oczekiwania inflacyjne zmalały.

■ **Według raportu DiS**, opublikowanego w listopadzie 2004 r., wartość rynku oprogramowania dla MŚP w roku 2003 wyniosła 312,9 mln zł, a udział nakładów średnich przedsiębiorstw w tej wartości to około 75 proc. DiS prognozuje, że wartość rynku oprogramowania dla MŚP w latach 2004- 2006 wzrośnie do ok. 430 mln zł.

Opracowana na podstawie doniesień agencji - nych i prasowych